

[Lizzie Lichtenberg]

fattelse, at retten til fravær må forhandles mellem arbejdsmarkedets parter, mellem den enkelte og arbejdspladsen. Vi er derfor enige med ministeren i hendes betænkelighed ved en dagpengeordning.

Dernæst den psykiske støtte. Når man er i en situation som den, der her er tale om – det er jo både en støtte til den syge og til omgivelserne, det drejer sig om – er det vel dér, vi står mest på bar bund, hvis jeg må bruge det udtryk. Vi har netop ikke diskuteret døden nok i vor tid. Det er, som om industrialiseringen har gjort, at den for mange står som et – hvis jeg også her må bruge et andet udtryk – teknisk uheld. Vi er ikke beredte til at møde den, hvor den er; vi er ikke beredte til at møde den i vor egen stue.

Der ligger et stort arbejde foran os med hinanden om vore holdninger til livets afslutning, men vi kan også se, at der er kræfter i gang både forskningsmæssigt og plejemæssigt, og der er også mange befolkningsgrupper, der diskuterer disse ting. Med støtten fra hinanden tror jeg man kan påtage sig det arbejde og den glæde, det er at kunne pleje et plejekrævende familiemedlem i eget hjem og sammen gennemleve den sorg og den krise, det jo ender med.

Vi må ikke være blinde for, at det, der lægges op til, har vore forfædre kunnet gøre, og det skulle vi også i vor moderne civilisation kunne gennemleve. Det var grunden til mine bemærkninger om, at hvis Folketinget skal pålægge en regering en lovgivning, så skal vi gennemtænke konsekvenserne.

Jeg glæder mig til det arbejde, vi skal have i udvalget. Det skal være et grundigt udvalgsarbejde, vi skal fortsætte med, for som sagt har vi jo startet det for et års tid siden.

Hanne Severinsen (V):

Som vi også tidligere har sagt fra Venstres side, forstår vi godt intentionerne i dette forslag, og vi føler, at der er stort behov for, at vi forbedrer mulighederne for at pleje stærkt plejekrævende patienter i deres eget hjem. Derfor vil jeg gerne takke socialministeren for den redegørelse, hun gav for de mange muligheder, der allerede findes; disse muligheder håber jeg naturligvis at man prøver at forstærke.

Allerede i efteråret 1985 udsendte Sundhedsstyrelsen en vejledning eller et idékatalog, »Pleje og omsorg for alvorligt syge og

døende«, hvor man netop opregner en lang række muligheder, der allerede findes, og opfordrer kommuner og amter til at finde lokale løsninger. Det tror jeg også må være det, vi må anbefale i den nuværende situation.

Det, som først og fremmest er vigtigt, er, at vi får valgfriheden, så vi får en mulighed, som passer til den enkeltes situation, og den kan være meget forskellig. Derfor er det vigtigt, at kommunerne opbygger et beredskab, således at de har mulighederne. Det gælder både, hvad angår hjemmehjælp, sygeplejersker og læger, og at der er et godt samarbejde imellem de forskellige.

Det er ikke nødvendigvis et lovgivningsanliggende, fordi det netop meget ofte er specielle tilfælde, hvor det er langt bedre, at man lokalt vurderer, hvilke muligheder der er. Men der er nok god grund til netop at opfordre amter og kommuner til at se på, hvordan vi bedre ligestiller hospitalsophold og ophold i eget hjem og støtter dem, som ønsker opholdet i eget hjem.

Det, som Socialdemokratiet foreslår, er jo en egentlig plejeorlov, og vi mener, det er lidt problematisk på den måde at gå ind på arbejdsmarkedets parter område. Vi mener også, at det rejser næsten lige så mange problemer, som det løser. Derfor vil vi ikke gå den vej.

Vi er også lidt bange for, at det måske kan virke som et pres, sådan at nogle føler, at det er den eneste måde, hvorpå de kan håndtere det problem, at en af deres nærmeste er blevet syg, og selv om vi meget gerne vil have, at de har nogle muligheder, vil vi ikke presse nogen til noget, de ikke er parate til.

Det handler altså for os om, at man etablerer et beredskab rundt omkring i kommunerne, at man inspirerer kommuner og amter til at finde på konkrete løsninger, og at man måske også siger, at lige så vel som det er vigtigt, at man har mulighed for at blive i hjemmet, hvis man ønsker det, skal man også have mulighed for at være på hospitalet. For man skal ikke undervurdere, at det ikke nødvendigvis behøver at være en lettelse i den situation, at man er i hjemmet; det kan også godt være, at man bringer de pårørende og i virkeligheden også den syge selv i en uoverskuelig situation. Det er netop også her forskelligt fra sag til sag. Det kan være, at man i ét tilfælde føler, at det er det eneste rigtige;